

GUVERNUL ROMÂNIEI
PRIMUL – MINISTRU

nr. 2213 D.P.S.G.
Data 2009 2004

Biroul permanent al Senatului
Bp 288 18.09.2004

Domnule președinte,

În conformitate cu prevederile art.111 alin.(1) din Constituție, Guvernul României formulează următorul

PUNCT DE VEDERE

referitor la propunerea legislativă intitulată "*Lege privind regimul juridic al bunurilor imobile și mobile preluate în mod abuziv de stat sau alte persoane juridice, pe baza prevederilor actelor normative referitoare la Casa de Administrare și Supraveghere a Bunurilor Inamice (CASBI)*", inițiată de domnul senator Zoltan V. Puskas din Grupul parlamentar al UDMR (Bp. 288/2005).

I. Principalele reglementări

Prin această inițiativă legislativă parlamentară se propune, în esență, astfel cum rezultă și din cuprinsul *Expunerii de motive*, "*restituirea bunurilor imobile și mobile preluate în mod abuziv de stat sau orice alte persoane juridice pe baza reglementărilor referitoare la Casa de Administrare și Supraveghere a Bunurilor Inamice după data de 10 februarie 1945*".

II. Propuneri și observații

1. În *Expunerea de motive* care însoțește propunerea legislativă *nu se face referire la influențele financiare pe care le presupune aplicarea prevederilor acesteia asupra bugetului de stat*. De asemenea, nu se dau amănunte cu privire la numărul estimativ al bunurilor mobile și imobile care

pot face obiectul acestei inițiative legislative și dacă mai există posibilitatea ca acestea să fie restituite în natură.

În acest sens, apreciem necesară o dimensionare a valorii despăgubirilor bănești care ar urma să fie suportate din bugetul de stat, prin compensare cu bunuri și servicii sau prin acțiuni sau titluri de stat.

2. Art. 2 lit. a) din *Legea nr. 91/1945 pentru înființarea Casei de Administrare și Supraveghere a Bunurilor Inamice* a prevăzut printre atribuțiile acestei instituții și *administrarea bunurilor mobile și imobile, aparținând persoanelor prevăzute de art. 8 din Convenția de Armistițiu din 12 septembrie 1944, și anume: statele german și ungar, persoanele fizice și juridice de naționalitate germană sau ungară, ori persoanele cu reședința sau sediul în teritoriul Germaniei sau Ungariei ori în teritoriile ocupate de acestea.*

Această lege, astfel cum reiese din cuprinsul prevederilor sale, și după cum se precizează și de către inițiatorul propunerii legislative, "*a condus la confiscarea averilor a zeci de mii de cetățeni de naționalitate maghiară și germană*".

Menționăm că legea care reglementează, în prezent, restituirea unor bunuri imobile care au aparținut comunităților cetățenilor aparținând minorităților naționale din România este *Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 83/1999, republicată*.

În cadrul acestui act normativ, la art.1 alin.(1), așa cum a fost modificat prin *Legea nr. 247/2005 privind reforma în domeniile proprietății și justiției, precum și unele măsuri adiacente*, se prevede faptul că "*Imobilele care au aparținut comunităților minorităților naționale din România și care au fost preluate în mod abuziv, cu sau fără titlu, de statul român, de organizațiile cooperatiste sau de orice alte persoane juridice, în perioada 6 septembrie 1940 - 22 decembrie 1989, se restituie foștilor proprietari în condițiile prezentei ordonanțe de urgență*".

Conform art. 1 din *Legea nr. 91/1945*, Casa de Administrare și Supraveghere a Bunurilor Inamice a fost constituită ca persoană juridică de drept public, sub autoritatea tutelară a Ministerului Finanțelor Publice.

Prin urmare, considerăm că și imobilele care au aparținut comunităților minorităților ungare și germane, preluate de Casa de Administrare și Supraveghere a Bunurilor Inamice, pot face obiectul Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 83/1999.

Totodată, o prevedere nouă, cuprinsă în art. II din Titlul III al Legii nr. 247/2005, a fost și acordarea, pentru persoanele îndreptățite, a unui nou

termen de depunere a cererilor de restituire, în speță 6 luni de la data intrării în vigoare a legii.

3. Din punct de vedere procedural, considerăm că trebuia să se prevadă în mod expres *cel puțin o cale de contestare*, la o comisie centrală, a hotărârilor / deciziilor pe care le vor emite comisiile județene. De altfel, acest tip de procedură a fost stabilit și în celelalte acte normative prin care s-au făcut restituiri sau au fost acordate despăgubiri / compensații.

În acest context, având în vedere că primăriile au doar un rol de intermediere, precizăm faptul că instituția prefectului nu dispune de personal specializat pentru a îndeplini obligațiile stabilite de inițiator în textul **art. 7** din propunerea legislativă.

4. **Art. 4** din inițiativa legislativă, prin care se propune ca bunurile mobile să se restituie în natură, iar dacă acest lucru nu este posibil, să se acorde despăgubiri ținând seama de valoarea actualizată a bunurilor, convenită de părți și stabilită prin expertiză de specialitate, ar trebui reformulat în sensul că valoarea bunurilor respective se stabilește *exclusiv prin expertiză de specialitate*, pentru a se înlătura arbitrarul, având în vedere că una dintre cele două variante propuse o exclude pe cealaltă.

5. În textul propunerii legislative *nu este nominalizată instituția publică care trebuie să reprezinte statul în cadrul procesului de evaluare a cuantumului și de plată a despăgubirilor*, fiind nominalizate numai prefecturile care, în conformitate cu prevederile **art. 7** din propunerea legislativă, au obligația să se pronunțe cu privire la acordarea sau nu a despăgubirilor.

6. Trebuie avute în vedere și prevederile art. 8 și art. 9 din *Convenția de Armistițiu din 12 septembrie 1944*, încheiată între Guvernul României, pe de o parte, și guvernele Uniunii Sovietice, Regatului Unit și Statelor Unite ale Americii, pe de altă parte, act juridic internațional, prin care se stipulează obligația Guvernului și a Înalțului Comandament Român de a nu permite exportul sau exproprierea oricărei forme de proprietate, inclusiv obiecte de valoare și bani, aparținând Germaniei, Ungariei sau naționalităților lor, ori persoanelor cu reședința pe teritoriile lor sau în teritoriile ocupate de ele, fără autorizația Înalțului Comandament Aliat.

Totodată, pentru guvernul român a fost prevăzută și obligația potrivit căreia acesta poartă întreaga răspundere pentru orice stricăciune sau distrugere a bunurilor, până în momentul predării lor Înalțului

Comandament Aliat. În această situație trebuie menționat ce anume rămâne de restituit și dacă unele dintre restituiri nu au fost deja efectuate.

7. Inițiatorul propunerii legislative nu precizează sursele financiare necesare aplicării măsurilor propuse, încălcându-se astfel dispoziția art. 138 alin. (5) din Constituția României, care prevede că „*Nici o cheltuială bugetară nu poate fi aprobată fără stabilirea sursei de finanțare*”.

În același sens, art. 15 alin. (1) din Legea nr. 500/2002 privind finanțele publice prevede că *"În cazurile în care se fac propuneri de elaborare a unor proiecte de acte normative a căror aplicare atrage micșorarea veniturilor sau majorarea cheltuielilor aprobate prin buget, trebuie să se prevadă și mijloacele necesare pentru acoperirea minusului de venituri sau creșterea cheltuielilor"*.

III. Punctul de vedere al Guvernului

Având în vedere considerentele prezentate, **Guvernul nu susține adoptarea acestei inițiative legislative în forma prezentată.**

Cu stimă

Călin POPESCU - TĂRICEANU

Domnului senator **Nicolae VĂCĂROIU**

Președintele Senatului